

Mikaelin-
kirkko

👉 Mitä nämä ovat?
Tiedän olevani
kirkossa, mutta
mitä nämä kuviot
ympärilläni seinillä ja
katossa tarkoittavat?
Ne säteilevät,
muuttuvat ja kasvavat.
Ne ovat tuttuja ja
vieraita yhtä aikaa.
Miten ne liittyvät
toisiinsa ja kirkkoon,
ihmiseen ja
Jumalaan?

On kuljettava ja
ihmeteltävä, etsittävä
ja yhdisteltävä.
Jotakin avautuu,
jokin jää suljetuksi.

Olen suuren
taideteoksen keskellä.
Olen arvoituksen
keskellä. Niin kuin
joka päivä elämässä.

Työläiskaupungin- osan kirkko

🏰 Turku kasvoi 1890-luvulla voimakkaasti. Kaupunki kaipasi kipeästi toista kirkkoa Tuomiokirkon lisäksi. Sitä varten varattiin kallioinen katajakumpare kaupungin luoteislaidalta. Ympärillä levisivät lähes asumattomat pelto- ja laidunmaat. Viidentoista vuoden kuluttua peltoja peittivät työläisten puutalo-korttelit ja maisemaa halkoi vilkkaaseen satamaan

ja telakalle vievä rautatie. Kaivattu tiilikirkko vihittiin kasvavan kaupunginosan keskellä 1905.

Kirkko nimettiin arkkiengeli Mikaelin, uskonpuhdistaja Mikael Agricolan sekä muoin Sairashuoneenkadun varrella toimineen hospitaalikirkon mukaan.

Murrosten aika

🏰 Mikaelinkirkko syntyi monen murroksen aikaan. Tsaarin venäläistämispoliittikka uhkasi Suomen autonomista asemaa.

Teollisuus lisääntyi, tehtaat vetivät työvoimaa maalta kaupunkiin. Kaupunkirakennus ja rakennustapa uudistuivat. Luonnontieteiden ja tekniikan uudet löydöt muuttivat kuvaa elämän kehityksestä.

Taiteessa art nouveau tai jugendin nimellä tunnettu tyyli sai Suomessa oman kansallisromanttisen ilmaisunsa. Suomalaiset vahvistivat itsetuntoaan pystyttämällä arvorakennuksia kotimaisista aineista.

Auringonkukka ja saniainen

☀️ Tulija näkee jo kaukaa kirkon pääjulkisivua hallitsevan ruusuikkunan, joka on kuin suuri auringonkukka. Sen ympärillä versovat saniaiset. Tyyllitellyt saniasten kiekkurat reunustavat myös pääovien kaaria ja toistuvat kirkkosalin pylväissä, ikkunoiden väleissä, penkkien päissä, aina alttarille asti.

Saniainen on vuosimiljoonia vanha kasvi. Sen kerältä avautuvassa versossa

voi nähdä ylösnousemuksen. Verso muistuttaa myös piispan paimensauvaa.

Kirkon arkkitehti Lars Sonck sekä arkkitehdit Max Frelander ja Valter Jung suunnittelivat kuva-aiheet ja sisustuksen yhteistyössä. Kansallisromantiikka nosti suomalaiset luonnonkasvit voikukista lähtien Raamatun viiniköynnösten ja öljypuiden rinnalle. Art nouveauun tapaan taitelija muunteli, tyylliteli ja "risteytti" aiheita ornamentteissa. Kirkon erikoisimpiin aiheisiin kuuluvat sienet, jotka koristavat ulkoseiniä.

Koristemaalauksia peitettiin 1950-luvulla, mutta ne palautettiin 1960- ja 1980-luvun korjauksissa.

Metsän siimeksessä

☀️ Kirkon kolmea pääovea kehystävät männynkävyt. Parittaiset neulaset lähtevät kävyistä kuin säteet. Mäntyteema jatkuu eteisen ovien lasimaalauksissa.

Neulasaihe muuntuu rikkaasti kirkkosalissa, esimerkiksi urkulehterin ja kuorin kaareissa. Kirkkoväki hiljentyi hartauteen kuin metsän siimeksessä.

Mäntyaihetta kehiteltiin alun perin pääovealta kuori-ikkunoiden lasimaalauksiin asti. Ikkunakuviissa kohosi hoikkien mäntyjen met-sä sinistä taivasta vasten. Suomalainen mänty kuvasi Raamatun elämänpuuta. Kuori-ikkunat ja osa muista lasimaalauksista tuhoutuivat talvisodan pommituksissa 1939.

Kirkon alkuperäiset lasi-maalaukset on tehty erityisel-lä lyijylasiteknikalla. Ikku-noiden materiaalina on yksi-värinen katedraalilasi sekä värirehkuinen opaakkilasi. Lasimaalaukset valmisti tur-kulainen taiteilija Willy Baer.

Ruusutarhassa

• Pääsalin ulkopuolella sivueteisten ja lehteri-portaikon seinissä ja ikkunoissa kukkivat ruusu-tarhat. Ruusu piikkeineen kuvaa kärsimystä. Se on myös Jeesuksen Maria-äidin kukka.

Kalliolla

• Kirkon punatiilet on tuotu Ruotsista ja kat-topintojen liuskekivet Norjasta. Pääosa kirkon rakennusmateriaalista on kuitenkin kotimaasta. Maailman vanhimpiin kuuluvaa kiveä, suoma-laista graniittia, louhittiin Turun Kakolan kalliosta. Sitä käytettiin kirkon pe-rustukseen, kiviportaisiin, -aitaukseen sekä pila-reihin.

Ikkunoiden kehykset, saarnatuoli ja alttari ke-hyksineen tehtiin suoma-laisesta uutuudesta, vuo-lukivestä. Materiaalia oli helppo työstää. Altta-ri-rakennelma painaa noin 22 tonnia.

Usko, toivo, rakkaus

✚ Alttarin yläpuolella keskimmissä kuori-ikkunassa seisoo Hyvä Paimen, rakkauden hahmo. Vasemmassa ikkunassa evankelista kirjoineen edustaa uskoa ja oikeassa Johannes Kastaja kruunuineen toivoa.

Heidän ympärillään on ihmisten elämän kirjo: joku on kääntänyt selkensä ja toinen polvistunut, joku raataa työssä ja toinen paahtaa tuhlajareissultaan...

Kuori-ikkunoiden nykyiset lasimaalaukset Hyvä Paimen sekä Usko, Toivo ja Rakkaus ovat taiteilija Hilikka Toivolan käsialaa vuodelta 1953. Teokset muistuttavat keskiaikaisia tummanhehkuisia lasimaalauksia. Ne perustuvat lyijylasiteknikalle, mutta yksityiskohdat on maalattu.

Tuhansin äänin

✚ Kirkko sai ensimmäiset urkunsuonut vuonna 1907 Sakasta ja toiset urut 1965 Kangasalan Urkutehtaalta.

Nykyinen soitin vihittiin käyttöön lokakuussa 2002. Ruotsalaisen Grönlunds Orgelbyggeri Ab:n valmistamat urut ovat suosittu konserttisoitin. 52-äänikertaiset urut painavat kymmenen tonnia. Soittimessa on useita erikoisuuksia, kuten 39 pienestä pronssikellosta koostuva kellopeli, putkikellot ja satakieli. Uruissa on 3633 pilliä. Suurin, 9,5-metrinen pilli, on Suomen pisin metallinen urkupilli.

Urkuittimen julkisivu noudattelee Lars Sonckin suunnitelmaa vuodelta 1907.

Kutsuva torni

✚ 77 metriä korkea päätorni kohoaa Turun maamerkinä. Se näkyy myös kauas merelle kuin majakka.

Päätorni kutsui seurakuntalaisia hiljaa vuoteen 1930 asti. Siitä lähtien ovat kumisseet Hjalmar ja Edla Aarnion lahjoittamat kolme kirkonkelloa. Kellot valmisti Oy Lokomo Ab.

Ikuinen kunnia

✚ Nuori Lars Sonck voitti kirkon suunnittelukilpailun vuonna 1894 työllään ”Soli Deo Gloria Aeterna”, Yksin Jumalalle ikuinen kunnia. Kilpailussa etsittiin tarkoituksenmukaista protestanttista kirkkorakennusta. Alttarilta ja saarnatuolista tuli olla näköyhteys jokaiseen penkissä istuvaan. Saarnaajan äänen piti kuulua hyvin ja valaistuksen tuli olla runsas.

100-vuotisjuhlan yhteydessä Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä julkaisi kirkon rakennushistoriasta, toiminnasta ja piirteistä teoksen Soli Deo Gloria Aeterna.

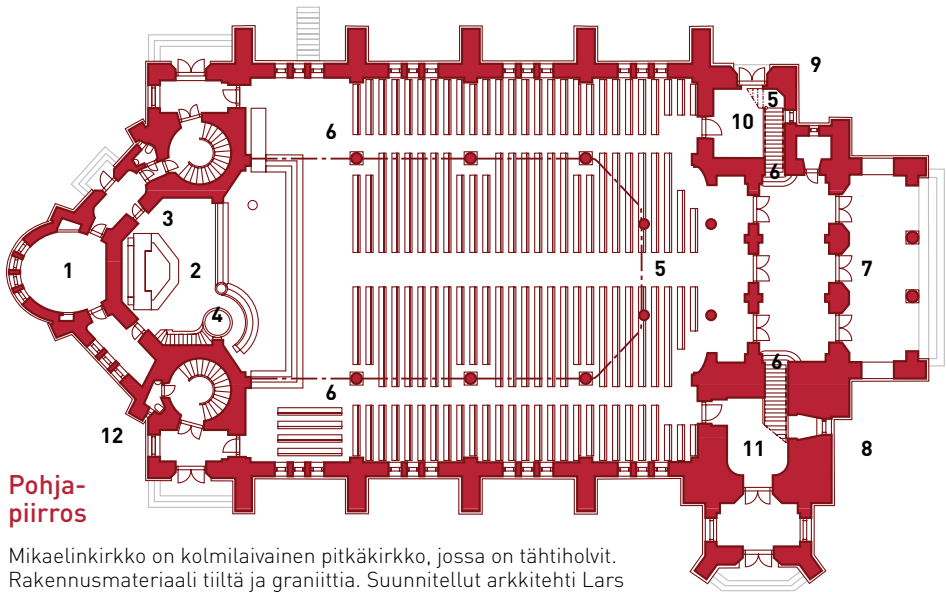
Lars Sonck

• Kirkon kehittely- ja rakennusvaiheet venyivät pitkiksi ja värikkäiksi. Sonck halusi muuttaa piirustuksiaan kansallisromanttiseen suuntaan. Kirkonkokous ei kuitenkaan suostunut kaikkiin muutoksiin.

Kirkosta tuli kuitenkin kokonaistaideteos, joka on ulkoasultaan uusgotiikkaa ja sisustaltaan art nouveau'ta. Uusgotiikka haki muotoja ja innoitusta keskiajan goottilaisesta tyylistä. Samalla etsittiin kansakunnalle syvyyttä keskiajan historiasta.

Lars Sonckista tuli yksi aikansa huomattavimmista arkkitehteistä. Hänen suunnittelemiaan ovat muun muassa Tampereen tuomiokirkko ja Helsingin Kallion kirkko, Jean Sibeliuksen koti Ainola Järvenpäässä ja tasavallan presidentin nykyinen kesäasunto Kultaranta Naantalissa.

Pohja- piirros

Mikaelinkirkko on kolmilaivainen pitkäkirkko, jossa on tähtiholvit. Rakennusmateriaali tiiltä ja graniittia. Suunnitellut arkkitehti Lars Sonck. Rakennettu 1899–1905. Peruskorjaus 1964–1965 ja 1984–1986.

1	Sakaristo	7	Pääsisäänkäynti
2	Altteri	8	Päätorni
3	Kuorin lasimaalaukset	9	Pohjoistorni
4	Saarnatuoli	10	Kastelasten huone, morsiamen huone
5	Urkulehteri	11	Ruusukahvio
6	Lehterit	12	Etelätorni

- Esteetön pääsy pyörätuolilla
- Rakennuksessa on induktiosilmukka

Mikaelin-
seurakunta

Mikaelinkirkko

Puistokatu 16, 20100 Turku

Lue lisää Mikaelinkirkosta:
www.turunseurakunnat.fi